

Helsingborgs kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

---

efter prioriterad tillsyn i Raus Planterings skola
belägen i Helsingborgs kommun

Tillsyn i Raus Planterings skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Helsingborgs kommun under våren 2015. Raus Planterings skola besöktes av Skolinspektionen mellan den 14 och 16 april 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Enligt Skolverkets statistik för läsåret 2013/2014 klarar nästan samtliga elever delproven i de nationella ämnesproven i årskurs tre i ämnet matematik. Det delprov som eleverna uppvisar sämre resultat i är dock muntlig kommunikation i ämnet matematik.

I ämnet svenska visar skolenhetens uppgifter för vårterminen 2013 att totalt 80 procent av eleverna i årskurs 3 når målen. De delprov som eleverna mest har svårigheter med i ämnet svenska är delproven där eleverna ska skriva berättande texter och att förstå faktatexter.

Skolenhetens uppgifter visar att endast 66 procent av eleverna som läser svenska som andraspråk i årskurs 3 vårterminen 2015 når kunskapskraven i detta ämne vid läsårets slut.

Skolenhetens uppgifter visar att höstterminen 2014 når alla elever i årskurs 6 kunskapskraven som minst ska nås i ämnet svenska men att enbart 47 procent når kunskapskraven i ämnet svenska som andraspråk. Även om andelen elever som klarar målen i svenska som andraspråk är låg har andelen ökat sedan vårterminen 2014 då andelen var 36 procent.

Terminsbetygen per ämne i årskurs 6, våren 2014, visar att skolenheten har lägre genomsnittspoäng i alla ämnen jämfört med genomsnittspoängen i riket. De ämnen som främst sticker ut är ämnena matematik, de naturvetenskapliga och de samhällsvetenskapliga ämnena (framförallt ämnet samhällskunskap).

Översikt över bedömningsområden i tillsynen

Skolinspektionens bedömningar

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2015-10-15
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Sammanfattande bedömning

Utifrån de uppgifter som framkommer vid tillsynen av Raus Planterings skola bedömer Skolinspektionen att skolenheten bedriver en verksamhet som i huvudsak utgår från de nationella målen och är fokuserad på elevernas utveckling och lärande. Huvudman och rektor behöver dock säkerställa att elever i behov studiehandledning på modersmålet ges det i den omfattning de behöver det.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Helsingborgs kommun att **senast den 15 oktober 2015** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma t.ex. i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och/eller dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Helsingborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8–12 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn ska se till elever som har behov av studiehandledning på sitt modersmål får sådant stöd på det sätt och i den omfattning det behövs för att elever ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Av 5 kap. 4 § första stycket skolförordningen (2011:185) framgår att en elev ska få studiehundledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Av den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av framgår att det på Raus Planterings skola idag finns ett stort antal elever som får studiehundledning på modersmålet. Eleverna ges genomgående studiehundledningen en till två timmar i veckan. Utredningar görs och behov konstateras men av de utredningar som Skolinspektionen har tagit del av och som gjorts inför skapande av åtgärdsprogram framkommer inte tydligt uttalat i hur stor omfattning och i vilka ämnen eleverna behöver studiehundledning på modersmålet.

Lärarna uppger vid intervjun att alla elever som behöver studiehundledning på sitt modersmål erbjuds det, men inte i tillräcklig omfattning. Av tillsynen framgår vidare att det finns elever på skolan som läraren inte kan kommunicera med på grund av att elever inte förstår eller talar någon svenska alls. Det framkommer vid intervjun med lärare att elever ibland får sin tilldelade studiehundledning på modersmålet på lektioner där elever inte har behov av det med följd att de inte alltid ges någon studiehundledning på lektioner där de är i behov av det. Den studiehundledning som ges blir därför inte alltid till så stor nytta enligt lärarna. Lärare som undervisar yngre elever uppger dock att de försöker strukturera om i schemat så att deras elever får stöd i de ämnen där de behövs samt uppger att de elever de undervisar inte hade behövt mer studiehundledning på modersmål än de får i dag.

Företrädare för elevhälsan uppger vid intervjun att alla som behöver studiehundledning får det. På fråga om det finns elever som lärarna inte kan kommunicera med på grund av språket svarar de jakande och uppger att det är så med elever som är nyanlända till Sverige och som inte kan någon svenska alls. Dessa elever har introduktionssvenska minst en timme per dag och studiehundledning en gång i veckan i samhällsorienterande ämnen och matematik.

Av intervjun med den nytilträdde rektorn, den tillförordnade rektorn samt den ställföreträdande rektorn uppger de att studiehundledning på modersmålet ges mer än en timme per vecka samt att lärarna bestämmer i vilka ämnen studiehundledning på modersmålet behövs. Dessa ämnen är matematik samt de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena.

När det gäller studiehandledning på modersmålet i vissa språk har rektor dock inte kunnat bestämma när studiehandledning ska ges eftersom lärarna som ger studiehandledning på modersmålet oftast fördelar sin egen tid då de undervisar vid flera skolor. Vid intervjun med elevhälsan framkommer också att anledningen till att det behövs mer studiehandledning på modersmålet beror på att det nu på skolan finns många elever som är nyanlända till Sverige, då de snabbare slussas in i grundskolorna än tidigare.

Det har inte framkommit annat än att alla elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet får sådant särskilt stöd. Däremot framkommer det tydligt att det trots detta finns elever som lärarna inte kan kommunicera med på grund av att eleverna inte kan svenska och att lärarnas uppfattning är att studiehandledning på modersmålet i flera fall inte ges i tillräcklig omfattning eller på de lektioner där behovet finns. Detta bekräftas av uppgiften om att rektor inte har kunnat välja under vilka lektioner studiehandledning på vissa språk ges. Varje elev som har behov av särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmålet har rätt att få sådant stöd på det sätt och i den omfattning det behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. För att skolan ska kunna tillgodose elevens behov krävs att utredningen visar i vilka ämnen och i vilken omfattning behovet av studiehandledning finns och att skolan även säkerställer att studiehandledningen ges vid de lektioner då det finns behov av det. Att generellt ge eleverna studiehandledning en till två timmar per vecka innebär inte att varje elevs individuella behov tillgodoses på det sätt som avses i skollagen. Rektorn och huvudmannen måste därför säkerställa att alla elever som behöver studiehandledning på modersmålet får behovet tillgodosett på det sätt och i den omfattning som behövs.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Raus Planterings skola inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Raus Planterings skola att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att t.ex. genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål/syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar.

I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bl.a. en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de t.ex. inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum, etc. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom t.ex. erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen.

Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz

Beslutsfattare/Undervisningsråd

Verica Stojanovic

Föredragande/Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Raus Planterings skola

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Raus Planterings skola

Raus Planterings skola i Helsingborgs kommun är en skolenhet med förskoleklass(F) och årskurserna 1-6 och ett fritidshem. På skolan finns läsåret 2014/2015 totalt 174 elever varav 34 elever i förskoleklassen. På fritidshemmet är 68 elever inskrivna. Av eleverna som är inskrivna i fritidshemmet går 49 i förskoleklass och årskurs 1 - 3 och 19 i årskurs 4 - 6. Fritidshemmet har egna lokaler. På skolan finns tre arbetslag, ett arbetslag för F-3, ett för årskurs 4-6 och ett för fritidshemmet. Totalt 91 procent av eleverna på skolan har ett annat modersmål än svenska. På skolan finns många elever som är nyanlända till Sverige. Undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap bedrivs på en närliggande skola. Skolenheten har ett skolbibliotek bemannat med skolbibliotekarie varje dag. Litteraturpedagog som har bokprat med elever finns också på skolan. Efter att eleverna slutat på Raus Planterings skola fortsätter de flesta eleverna sin skolgång i Högstensskolan eller Wieselgrensskolan.